
РЕШЕНИЕ

13.08.2018

Кадрәк авылы

КАРАР

№ 42-2

Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы Кадрәк авыл җирлегенә жәмәгать тыңлаулары, жәмәгать фикер алышуларын оештыру һәм үткәрү тәртибе турындагы Положениене раслау турында

Татарстан Республикасы Әгерҗе районы прокуратурасы информациясен 15 май 2018 ел № 02-01-18-2018 карап, “Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында”гы Федераль законына 6 октябрь 2003 ел №131-ФЗ, Россия Федерациясенә Шәһәр төзелеш кодексына, Татарстан Республикасының “Татарстан Республикасында җирле үзидарә турында”гы Законына 28 июль 2004 ел №45-ЗРТ, Әгерҗе муниципаль районының “Кадрәк авыл җирлегенә” муниципаль берәмлеге Уставына туры китереп, Әгерҗе муниципаль районы Кадрәк авыл җирлегенә Советы **КАРАР БИРДЕ:**

1. Кушымтага туры китереп, Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы Кадрәк авыл җирлегенә жәмәгать тыңлауларын, жәмәгать фикер алышуларын оештыру һәм үткәрү тәртибе турындагы Положениене расларга.

2. Үз көчен югалткан дип танырга:

- “Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы Кадрәк авыл җирлегенә жәмәгать тыңлаулары турындагы Положение турында”гы Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы Кадрәк авыл җирлегенә Советы карарын 03.02.2009 № 30-2.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы Кадрәк авыл җирлегенә Советының мәгълүмат стендларына, Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләр порталы составындагы Әгерҗе муниципаль районы сайтына <http://agryz.tatarstan.ru>, Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталына урнаштырырга.

4. Әлеге карарны үтәүгә контрольне Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районы Кадрәк авыл җирлегенә Советының финанс-бюджет, социаль законлылык һәм хокук тәртибе даими комиссиясенә йөкләргә.

Әгерже муниципаль районы Кадрәк
авыл жирлеге Советы карары белән
РАСЛАНГАН

Жәмәгать тыңлауларын, жәмәгать фикер алышуларын
оештыру һәм үткәрү тәртибе турында ПОЛОЖЕНИЕ

1 маддә. Гомуми положениелар

1.1 Әлеге Положение “Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында”гы Федераль закон 06.10.2003 131-ФЗ, “Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында”гы Татарстан Республикасы Законы 28 июль 2004 ел № 45-ЗРТ, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы “Кадрәк авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге Уставына туры китереп эшләнде һәм Әгерже муниципаль районы “Кадрәк авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге территориясендә жәмәгать тыңлауларын һәм фикер алышуларын оештыру һәм үткәрү тәртибен билгели.

1.2 Әлеге Положениенң максатлары өчен түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

Жәмәгать тыңлаулары – авыл жирлеге халкының жирле үзидарә органнары тарафыннан жирле әһәмияте булган мәсьәләләр буенча муниципаль актлар кабул итү процессында катнашуға хокукын тормышка ашыру формасы;

Жәмәгать фикер алышулары – жәмәгать контроле максатларында ижтимагый мәсьәләләр, дөүләт власте органнары, жирле үзидарә органнары, дөүләт һәм муниципаль оешмалары һәм федераль законнар нигезендә аерым жәмәгать вәкаләтләрен башкаручы башка органнар һәм оешмалар карарлары проектлары буенча фикер алышу. Фикер алышуларда күрсәтелгән органнар һәм оешмаларның вәкаләтле затлары, гражданныр һәм ижтимагый берләшмәләренң катнашуы мәжбүри.

Жәмәгать тыңлауларын оештыру – тыңлауларның вакытын һәм үткәрү урынын хәбәр итүгә, муниципаль хокук акты проекты белән таныштыруға, жәмәгать тыңлауларының нәтижәләрен игълан итүгә юнәлтелгән эшчәнлек;

Жәмәгать фикер алышуларын оештыру – жәмәгать фикер алышуларының башлануын хәбәр итүгә, проект белән таныштыруға, жәмәгать фикер алышуларының нәтижәләрен игълан итүгә һәм халыкның жәмәгать фикер алышуларында катнашуын тәмин итү өчен башка оештыру чараларына юнәлтелгән эшчәнлек;

Жәмәгать тыңлауларында һәм фикер алышуларында катнашучылар – төрле профессиональ һәм социаль төркемнәр вәкилләре, жирле үзидарә органнары вәкилләре, массакуләм мөгълүмат чаралары, ижтимагый берләшмәләр, жәмәгать тыңлауларында һәм фикер алышуларында катнашырга теләк белдергән башка затлар;

Жәмәгать тыңлаулары һәм фикер алышулары инициаторы – аларны үткәрү турында белдергән физик һәм юридик зат, муниципаль берәмлек органы яки муниципаль берәмлек башлыгы;

Оештыру комитеты – жәмәгать тыңлауларын һәм фикер алышуларын әзерләү һәм үткөрү буенча оештыру эшләрән башкару өчен махсус формалаштырылган коллегияль орган;

Жәмәгать тыңлаулары һәм фикер алышуларының йомгаклау документы – жәмәгать тыңлаулары һәм фикер алышуларының беркетмәсе, аларның нәтижәләре буенча заключение.

2 маддә. Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткөрү максатлары һәм принциплары

Төп максатлары:

2.1. авыл жирлеге халкы катнашында муниципаль норматив хокук актлары проектлары буенча фикер алышу;

2.2. жәмәгать тыңлауларына чыгарылган жирле әһәмияте булган мәсьәләләр буенча жәмәгать фикерләрен ачыклау һәм исәпкә алу;

2.3. власть органнары һәм авыл жирлеге халкының диалог механизмнарын үстерү;

2.4. жирле мөһим мәсьәләләрнең альтернатив чишелешен эзләү;

2.5. фикер алыша торган проблемалар буенча тәкъдимнәр һәм рекомендацияләрне эшләү.

Жәмәгать тыңлауларын әзерләү, үткөрү һәм нәтижәләрен билгеләү ачыклык, иреклек принципнары нигезендә башкарыла.

3 маддә. Жәмәгать тыңлауларына чыгарыла торган мәсьәләләр

Жәмәгать тыңлауларына чыгарылырга тиеш:

3.1. муниципаль берәмлек уставы проекты, уставка кертелә торган үзгәрешләр һәм өстәмәләр турында муниципаль норматив хокук акты проекты. Бу муниципаль берәмлек уставына Россия Федерациясе Конституциясе положениеләре, федераль законнар, Россия Федерациясе субъектлары законнарына тәңгәлләштереп үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертүгә кагылмый;

3.2. жирле бюджет һәм аның үтөлеше турында отчет проекты;

3.3. муниципаль берәмлекнең социаль-иқтисади үсеш стратегиясе проекты;

3.4. муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору мәсьәләләре, үзгәртеп кору өчен гражданныр жыеннарында тавыш бирү юлы белән халыкның ризалыгын алу таләп итүдән тыш;

3.5. генераль план проектлары, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияне мижалау проектлары, территорияне төзекләндерү кагыйдәләре проектлары, әлегә расланган документларга үзгәрешләр кертүгә кагылган проектлар, жир участоклары һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рәвештә рөхсәт ителү төренә рөхсәт бирү турында карар проекты, капитал төзелеш объектларына реконструкция, жирдән һәм төзелешләрдән файдалануның расланмаган кагыйдәләре булмаганда алардан файдалануның бер төренән икенче төренә үзгәртү мәсьәләләре.

4 маддә. Жәмәгать тыңлауларын билгеләү тәртибе

4.1. Жәмәгать тыңлаулары авыл жирлеге халкы, “Кадрәк авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге Советы йә “Кадрәк авыл жирлеге” Башлыгы инициативасы белән үткәрелә.

4.2. Халыктан чыккан жәмәгать тыңлауларын “Кадрәк авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге Советы билгели. “Кадрәк авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге Башлыгынан чыккан жәмәгать тыңлауларын “Кадрәк авыл жирлеге” муниципаль берәмлек Башлыгы билгели.

4.3. Жәмәгать тыңлаулары үткөрү турындагы карар авыл жирлеге органы йә вазифаи зат тарафыннан муниципаль норматив хокук акты каралганга кадәр 20 көн алдан кабул ителә.

4.4. Карарда күрсәтелә:

- жәмәгать тыңлауларының темасы;
- жәмәгать тыңлауларының инициаторы;
- жәмәгать тыңлауларының датасы, башлану һәм төгәлләнү вакыты;
- үткөрү урыны;
- жәмәгать тыңлауларында каралачак мәсьәләләр буенча тәкъдимнәр һәм кимчеләкләрне тәкъдим итү вакыты һәм урыны, тыңлауларда катнашу өчен гаризалар бирү вакыты һәм урыны.

4.5. Жәмәгать тыңлауларын билгеләү турында карар аны кабул иткән көненнән көченә керә. Жәмәгать тыңлауларын билгеләү турындагы карар, муниципаль норматив хокук акты проекты, “Кадрәк авыл жирлеге” муниципаль берәмлекнең мәгълүмат стендларына, Әгерҗе муниципаль районының рәсми сайтына, Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталына урнаштырыла, шулай ук жәмәгать тыңлауларында катнашучыларның әлеге информациягә керүне тәэмин итә торган ысуллар кулланыла.

5 маддә. Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткөрү тәртибе

5.1. Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткөрү өчен “Кадрәк авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге Советы депутатларыннан һәм “Кадрәк авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге башкарма комитеты вәкилләреннән торган 3 кешелек оештыру комитеты формалаштырыла.

5.2. Жәмәгать тыңлаулары халык тарафыннан билгеләнгән булса, инициатив төркем вәкилләре оештыру комитеты утырышларында катнаша ала. Бу утырышларда жирле үзидарә органнары, массакүләм мәгълүмат чаралары вәкилләре дә катнаша ала.

5.3. Жәмәгать тыңлауларын әзерләү һәм үткөрү “Кадрәк авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге казнасы чараларына башкарыла. Оештыру комитеты әгъзалары жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткөрү буенча жәмәгать башлангычында эшлиләр.

5.4. Оештыру комитеты үз рамкаларында:

- жәмәгать тыңлауларының көн тәртибен әзерли;

-жирле үзидарэ органнарыннан жәмөгать тыңлауларына чыгарыла торган мәсьәлэләргә кагылышлы мәгълүмат һәм документлар сорый;

- жәмөгать тыңлауларында катнашучыларны терки, гражданнардан жәмөгать тыңлаулары рамкасында чыгыш ясау өчен гаризалар кабул итә;

- гражданнардан жәмөгать тыңлауларына чыгарыла торган мәсьәлэләр буенча кәргән тәкъдимнәр һәм рекомендацияләрне “Кадрәк авыл жирлегә” муниципаль берәмлегендә яшәүчеләрне таныштыру өчен Әгерже муниципаль районы сайтына урнаштыра;

- Оештыру комитеты адресына кәргән тәкъдимнәрдән, кемнән кәргән күрсәтеп, бердәм документ формалаштыра;

- жәмөгать тыңлауларын үткөрү вакыты һәм урыны турында мәгълүмат чаралары, интернет челтәре аша гражданнарга игълан итә;

- жәмөгать тыңлауларында катнашучыларның тавыш бирүен оештыра;

- жәмөгать тыңлауларының нәтижәләрен урнаштыра;

- йомгаклау документы проектын әзерли, аны районның мәгълүмат стендларына, район сайтына урнаштыра;

- жәмөгать тыңлауларында кабул ителгән рекомендация һәм тәкъдимнәрне формалаштыра, аларны “Кадрәк авыл жирлегә” муниципаль берәмлеге мәгълүмат стендларына һәм Әгерже муниципаль районының рәсми сайтына урнаштыра;

- жәмөгать тыңлауларында кабул ителгән рекомендация һәм тәкъдимнәрне формалаштырып, жәмөгать тыңлауларын билгеләгән жирле үзидарэ органына тапшыра.

5.5. Әлеге документларны рәсми рәвештә жирле үзидарэ органына тапшырганнан соң оештыру комитетының вәкаләтләре туктатыла.

5.6. Жәмөгать тыңлаулары транспорт белән килерлек бинада үткәрелә. Оештыру комитеты тыңлаулар үткәрелә торган бинага керү өчен киртәләр булмауны оештыра.

5.7. Жәмөгать тыңлаулары башланырга утыз минут кала анда катнашучыларны теркәү башлана. Анда аның ФИО, эш урыны, адресы языла.

5.8. Жәмөгать тыңлауларында оештыру комитеты рәисе рәислек итә. Ул тыңлауларны ача, көн тәртибен игълан итә, үзе, секретарь белән таныштыра, тыңлаулар үткөрүнең инициаторын күрсәтә. Оештыру комитеты секретаре жәмөгать тыңлауларының беркетмәсен алып бара.

5.9. Рәислек итүче сүзне инициаторлар вәкиленә бирә.

5.10. Ул чыгыш ясаганнан соң фикер алышулар башлана. Чыгыш ясау өчен сүз гаризалар керү чираты буенча бирелә. Чыгыш ясау вакытын рәислек итүче билгели.

5.11. Рәислек итүче теләсә кайчан, вакытын әйтеп, тәнәфес игълан итә ала.

5.12. Тыңлауларда катнашучылар үзләренә тәкъдимнәрен кире ала яки башкаларның тәкъдимнәренә кушыла алалар.

5.13. Фикер алышулардагы тәкъдимнәр буенча бердәм тәкъдимнәр һәм рекомендацияләр исемлеге төзелә. Йомгаклау документына авторлар тарафыннан кире алынмаган барлык тәкъдимнәр кертелә. Рәислек итүче катнашучылар инициативасы белән йомгаклау документына барлык яки өлешчә тәкъдимнәрне кертәргә хокуклы.

5.14. Йомгаклау документын төзөп бетергәннән соң рәислек итүче жирле әһәмияте булган мәсәләләр буенча карарның йомгаклау вариантын тавыш бирүгә куя. Карар ачык тавыш бирү юлы белән кабул ителә. Һәр катнашучы бер тавышка ия. Тавыш бирү нәтижеләре беркетмәгә кертелә.

5.15. Тыңлаучылар тарафыннан бөтен тәкъдим ителгән карар вариантлары кире кагылса, тыңлаулар инициаторы әйтелгән тәкъдимнәрне исәпкә алып, йомгаклау карарын яңадан эшлиләр. Инициатор теге яки бу мәсәләне караудан алырга тәкъдим кертә ала. Кире эшләнгән карар жәмәгать тыңлауларына чыгарыла. Өстәмә жәмәгать тыңлауларының саны чикләнмәгән.

5.16. Оештыру комитеты 7 көн эчендә жәмәгать тыңлауларының нәтижеләрен бердәм документка формалаштыра һәм аның күчermәсен жирле үзидарә органына тапшыра. Шулай ук Әгерже муниципаль районы рәсми сайтына һәм “Кадрәк авыл жирлегә” муниципаль берәмлеге мәгълүмат стендларына бастыру (халыкка житкерү) өчен тапшыра.

6 маддә. Жәмәгать тыңлауларының йомгаклары

6.1. Йомгаклау документы “Кадрәк авыл жирлегә” муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органы өчен тәкъдим итү характерына ия.

6.2. Йомгаклау документы жирле үзидарә органы тарафыннан мәжбүри рәвештә каралырга тиеш. Карау нәтижеләре тыңлаулар инициаторына һәм авыл жирлегә халкына “Кадрәк авыл жирлегә” муниципаль берәмлеге мәгълүмат стендларына һәм Әгерже муниципаль районы сайтына кую юлы белән житкерелергә тиеш.

7. маддә. Шәһәр төзелеше эшчәнлегә мәсәләләре буенча жәмәгать тыңлауларын, жәмәгать фикер алышуларын оештыруның һәм үткәрүнен үзенчәлекләре

7.1. Жирдән файдалану һәм төзелешләр кагыйдәләре расланмаган булса, генераль план проектлары, жирдән файдалану һәм төзелешләр кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияне мижалау проектлары, территорияне төзекләндерү кагыйдәләре проектлары, әлеге документларга үзгәрешләр кертү проектлары, жир участогыннан яки капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән төрләрәнә рөхсәт бирү турындагы карар проектларына, рөхсәт ителгән төзелешнең чикләнгән параметрларыннан читкә тайпылуга ризалык бирү турындагы карар проектларына, капитал төзелеш объектларына реконструкция үткәрү буенча жәмәгать фикер алышулары яки жәмәгать тыңлаулары үткәрелә. Аларны оештыру һәм үткәрү Авыл жирлегә Уставы һәм (йә) әлеге Положение белән билгеләнелә.

7.2. Жир участокларын яки капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрәнә, рөхсәт ителгән төзелешнең чикләнгән параметрларыннан читкә тайпылуга рөхсәт бирү мәсәләләре, капитал төзелеш объектларына реконструкциягә рөхсәт бирү мәсәләләре буенча фикер алышулар

һәм тыңлаулар белән бәйле чыгымнарны бу мәсьәләләр буенча кызыксынучы физик яки юридик зат күтәрә.

7.3. Жәмәгать фикер алышуларында һәм тыңлауларында катнашучылар:

- генераль планнар, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре, территорияне планлаштыру, территорияне мижалау проекты, территорияне төзекләндерү кагыйдәләре проекты, әлеге документларга үзгәрешләр кертү проектлары буенча – әлеге территориядә даими яшәүчеләр, әлеге территория чикләрендә жир участоклары һәм анда капитал төзелеш объектлары булган гражданнар;

- жир участокларына һәм капитал төзелеш объектларына шартлы рөхсәт төренә рөхсәт бирү турындагы карар проектлары, капитал төзелеш объектларына реконструкция буенча – әлеге территория чикләрендә даими яшәүче, әлеге территория чикләрендә жир участоклары, капитал төзелеш объектлары урнашкан гражданнар.

7.4. Жәмәгать фикер алышуларын үткөрү процедурасы түбәндәге этаплардан тора:

7.4.1. жәмәгать фикер алышулары башлану турында хәбәр итү;

7.4.2. проектны һәм башка информатив материалларны “Кадрәк авыл жирлегә” муниципаль берәмлеге мәгълүмат стендлары, Әгерҗе муниципаль районының рәсми сайтына урнаштыру, экспозицияне яки экспозиция проектын ачу;

7.4.3. экспозиция яки экспозиция проектын үткөрү;

7.4.4. жәмәгать фикер алышуларының беркетмәсен әзерләү һәм оформити итү;

7.4.5. жәмәгать фикер алышуларының нәтижәләрен әзерләү һәм бастыру.

7.5. Жәмәгать тыңлауларын үткөрү процедурасы түбәндәге этаплардан тора:

7.5.1. жәмәгать тыңлауларының башлануы турында хәбәр итү;

7.5.2. проектны һәм аңа кагылышлы материалларны рәсми сайтта урнаштыру һәм экспозицияне яки шундый проект экспозициясен ачу;

7.5.3. жәмәгать тыңлауларында каралчак экспозицияне яки экспозиция проектын үткөрү;

7.5.4. жәмәгать тыңлауларында катнашучылар жыелышларын үткөрү;

7.5.5. жәмәгать тыңлауларының беркетмәсен әзерләү һәм формалаштыру;

7.5.6. жәмәгать тыңлауларының нәтижәләре турында заключение әзерләү һәм аны бастыру.

7.6. Жәмәгать тыңлаулары һәм фикер алышулары башлану турында хәбәр итү түбәндәгеләрдән тора:

7.6.1. проект турында мәгълүмат һәм аңа кагылышлы мәгълүмати материаллар исемлеге;

7.6.2. жәмәгать фикер алышулары һәм тыңлауларын үткөрү тәртибе һәм срогы турында мәгълүмат;

7.6.3. экспозиция яки экспозиция проектын ачу урыны, датасы турында, экспозицияне карау көннәре һәм сәгатьләре турында мәгълүмат;

7.6.4. жәмәгать фикер алышулары һәм тыңлауларында катнашучыларның проектка кагылышлы тәкъдимнәр кертү тәртибе, срогы турында мәгълүмат;

7.6.5. проектлар һәм информатив материаллар урнашчак рәсми сайт турында мәгълүмат бирү;

7.6.6. жәмөгаты тыңлауларында катнашучыларның жыелыш үткөрү вакыты һәм урыны турында мәгълүмат.

7.7. Жәмөгаты фикер алышулары һәм тыңлаулары башлану турында хәбәр итү:

7.7.1. проектны рәсми сайтта урнаштырганга кадәр жиде көннән дә соңга калмый мәгълүмат чараларында;

7.7.2. муниципаль берәмлек территориясендәге мәгълүмат стендларында, башка муниципаль хокук актлары эленә торган махсус билгеләнгән урыннарда, гражданнар күп жыела торган урыннарда, жәмөгаты фикер алышулары һәм тыңлаулары узачак территорияләр чикләрендә.

7.8. Проектны һәм информацион материалларны урнаштыруның бөтен чорында экспозиция яки шундый проект экспозициясе үткөрелә. Экспозиция эшләү дәверендә анда катнашучылар өчен консультацияләр, проект турында мәгълүмат оештырылырга тиеш. Консультацияне “Кадрәк авыл жирлегенә” муниципаль берәмлегенә башкарма комитеты белгечләре үткөрә.

7.9. Әлегә проектны, информацион материалларны караганда, экспозиция үткөргәндә фикер алышуларда, тыңлауларда катнашучылар тәкъдимнәрен кертәргә хокуклы:

7.9.1. рәсми сайт яки мәгълүмат системасы аша;

7.9.2. жәмөгаты тыңлауларында катнашучыларның жыелышларында язмага яки телдән;

7.9.3. фикер алышуларны һәм тыңлауларны оештыручылар адресына язмага;

7.9.4. экспозициядә катнашучыларны исәпкә алу кенәгәсенә (журналына) язу юлы белән.

7.10. Әлегә маддәнең 8.9 частенә тәңгәл китереп кертелгән тәкъдимнәр теркәлгәнә тиеш, аларны фикер алышулар һәм тыңлауларны оештыручының да каравы мәжбүри, әлегә маддәнең 7.14 частендә каралган очрактан тыш.

7.11. Жәмөгаты фикер алышуларында һәм тыңлауларында катнашучылар үзләре турында белешмә (ФИО, туган көне, яшәү урыны) тапшыралар – физик затлар өчен. Юридик затлар өчен – исеме, төп дөүләт теркәү номеры, урнашкан урыны, адресы, бу белешмәләргә раслаучы документлар. Жир участкаларына хокукы булганнар һәм анда капитал төзелеш объекты булганнар әлегә участкалар, объектлар турында Бердәм дөүләт реестрыннан документлар тапшыралар.

7.12. Әлегә маддәнең 7.11 частендә күрсәтелгән документларны – физик затлар ФИО, туган елы, урнашкан урыны, адресны тапшырмыйлар; юридик затлар төп дөүләт теркәү номерын, урнашкан урыны, адресы турында документ тапшырмыйлар. Моның өчен рәсми сайтта яки информацион системада тәкъдимнәр урнаштырылырга тиеш.

7.13. Жәмөгаты фикер алышуларында һәм тыңлауларында катнашучыларның персонал мәгълүматлары “Персональ мәгълүматлар турында”гы Федераль закон (27 июль 2006 ел, 152-ФЗ) кысаларында эшкәртелә.

7.14. Әгәр фикер алышуларда һәм тыңлауларда катнашучылар дөрес булмаган мәгълүмат тапшыра икән, аның тәкъдимнәргә каралмый.

7.15. Фикер алышуларны һәм тыңлауларны оештыручыларга проектларга керү өчен бертигез хокук бирелә.

7.16. Рәсми сайт һәм информацион система түбәндәге мөмкинлекләргә тәэмин итәргә тиеш:

7.16.1. рәсми сайт һәм информацион системага алар тарафыннан кертелгән тәкъдимнәрнең тулылыгы һәм дөрөсләгән тикшерү;

7.16.2. жәмәгать фикер алышулары нәтижәләре, аларда катнашучылар саны турында мәгълүмат бирү.

7.17. Жәмәгать фикер алышулары һәм тыңлауларын оештыручы беркетмә әзерли һәм формалаштыра, андатүбәндәгеләр күрсәтелә:

7.17.1. жәмәгать фикер алышуларын һәм жәмәгать тыңлауларының беркетмәсен формалаштыру датасы;

7.17.2. оештыручы турында мәгълүмат;

7.17.3. жәмәгать фикер алышулары һәм тыңлаулары башлану турында басылган хәбәрнең басылу датасы, басылу чыганагы.

7.17.4. тәкъдимнәр кабул ителү срогы турында белешмә, фикер алышулар, тыңлаулар үткәрелү урыны турында мәгълүмат;

7.17.5. барлык кәргән тәкъдимнәр икегә бүленә: - фикер алышулар һәм тыңлаулар үткәрелгән территориядә яшәүчеләрдән һәм башка катнашучылардан.

7.18. Беркетмәгә катнашучылар исемлегә беркетелә. Физик затлар өчен үзләре турында белешмә (ФИО, туган елы, яшәү урыны). Юридик затлар өчен төп дөүләт теркәү номеры, урнашкан урыны, адресы.

7.19. Фикер алышуларда, тыңлауларда катнашып, аның тәкъдимнәре каралган булса, ул катнашучы беркетмәдән өземтә алырга хокуклы.

7.20. Беркетмә нигезендә фикер алышуларны оештыручы жәмәгать фикер алышулары һәм тыңлаулары турында заключение әзерли.

7.21. Заключениедә күрсәтелә:

7.21.1. заключение формалаштыруның датасы;

7.21.2. проектның исеме, фикер алышуларда, тыңлауларда катнашучылар саны турында белешмә;

7.21.3. беркетмә реквизитлары;

7.21.4. барлык кертелгән тәкъдимнәрнең эчтәлегә, бер төрле тәкъдимнәр булса, аларны берләштерү мөмкин.

7.21.5. фикер алышу, тыңлауларны оештыручының кертелгән тәкъдимнәр турында максатка яраклымы-юкмы икәнлеген дәлиллегән рекомендациясе.

7.22. Жәмәгать фикер алышулары һәм тыңлаулары нәтижәләре турында заключение рәсми сайтта һәм башка информацион системаларда урнаштырыла.

7.23. Территорияне төзекләндерү кагыйдәләре проекты буенча фикер алышулар һәм тыңлаулар үткөрү вакыты ул башлану турында бастырылганнан соң бер айдан ким һәм өч айдан артык булмаска тиеш.

8 маддә. Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткөрү процедурасын бозган өчен вазифаи затларның жаваплылыгы

8.1. Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткөрү тәртибен бозган вазифаи затлар Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплылыкка тартылар.

8.2. Жәмәгать тыңлаулары законда каралган тәртипне, шул исәптән әлеге актны бозып үткөрөлгән, ул граждандарның үз фикерлерен әйтүне чикләгән яки мөхрүм иткән булса, бу тыңлаулар үткөрөлмөгән булып санала. Бу очракта тыңлаулар яңадан билгеләнелә.